שִׂיחוֹת־חִנּוּךְ

גיליון י׳

שִׂיחוֹת נִפְלָאוֹת, הַדְרָכוֹת יְשָׁרוֹת, בְּעִנְיְנֵי חִנּוּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר מְדֻבָּרוֹת,
נִשְׁמְעוּ מִפִּי־קְדֶשׁ מוֹרֵנוּ הָרַהַ״ץ רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר שְׁלִיטַ״א

שִׂיחָה לִמְחַנְּכִים יוֹם א׳ פָּרָשַׁת וָאֵרָא תשפ״ו

מָסָר חָזָק מֵרַבֵּנוּ!

מִלְּמִדִים יְקָרִים, תְּהִלָּה לָאֵל אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְעוֹד שָׁבוּעַ בְּחִנּוּךְ יְלָדֵנוּ הַצַּדִּיקִים, וּבְפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ יֵשׁ לָנוּ מָסָר מְאֹד מְאֹד חָזָק מֵרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁזֶּה צָרִיךְ לְלַוּוֹת אוֹתָנוּ בְּכָל עִנְיָנֵינוּ וּמַעֲשֵׂינוּ:

הַפָּסוּק אוֹמֵר: ״וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה״; רַבֵּנוּ מְגַלֶּה עַל זֶה סוֹד נוֹרָא וְנִפְלָא, שֶׁאִם אָדָם זוֹכֶה לְהָבִין אֶת זֶה וּלְקַיֵּם אֶת זֶה – הוּא הֵכִי מְאֻשָּׁר בַּחַיִּים!

רַבֵּנוּ אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פו): מֵהֵיכָן נוֹבֵעַ הַצֹּרֶךְ שֶׁל אָדָם לַעֲשׂוֹת ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳?

הַמָּשָׁל ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳ כּוֹלֵל אֶת הַכֹּל – עִם הָאָדָם בְּעַצְמוֹ, עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ, עִם תַּלְמִידָיו, עִם כֻּלָּם! לָמָּה מַגִּיעַ לִידֵי ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳? אוֹמֵר רַבֵּנוּ: כִּי יֵשׁ לוֹ ״קֹצֶר רוּחַ״!

מַה הַכַּוָּנָה? מַסְבִּיר רַבֵּנוּ: ״קֹצֶר רוּחַ״ הַיְנוּ ״מְעוּט אֱמוּנָה״ – שֶׁאֵין אֱמוּנָה בִּשְׁלֵמוּת; כְּלוֹמַר, לֹא שֶׁאֵין אֱמוּנָה בִּכְלָל, אֶלָּא יֵשׁ ״קֹצֶר״ רוּחַ – זֶה קָצָר... זֶה לֹא ״אֲרִיכוּת רוּחַ״, עִנְיָן שֶׁל ׳אֲרִיכוּת־אַפַּיִם׳, שֶׁזּוֹ הַתַּכְלִית שֶׁל הֶאֱמוּנָה – לְהָבִיא לָאָדָם ׳אֶרֶךְ־אַפַּיִם׳, שֶׁיִּזְכֶּה לְמִדַּת הַסַּבְלָנוּת בְּכָל עִנְיָנָיו, אֶלָּא זֶה ״קֹצֶר רוּחַ״, וְאָדָם שֶׁאֵין לוֹ ׳אֲרִיכוּת רוּחַ׳ – יֵשׁ לוֹ ׳קֹצֶר רוּחַ׳, וּמִזֶּה מַגִּיעַ ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳...

וּמֶהֶן ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳? רַבֵּנוּ נוֹתֵן דֻּגְמָא לְגַבֵּי סִגּוּפִים וְצוֹמוֹת וְכוּ׳, אֲבָל לְעִנְיָנֵינוּ – אֵיךְ אֲנַחְנוּ מַכְנִיסִים אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה בְּ׳פְּרַקְטִיקָה׳ – בְּחַיֵּי הַיּוֹם־יוֹם שֶׁלָּנוּ? וּבִפְרָט עָלֵינוּ לְהָבִין: אֵיךְ אֲנַחְנוּ מַכְנִיסִים אֶת זֶה בְּחִנּוּךְ הַתַּלְמִידִים?

לֹא מַגִּיעִים לַ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳!

הָעִנְיָן הוּא, אִם מַכְנִיסִים בַּתַּלְמִידִים עִנְיָן שֶׁל ׳אֱמוּנָה׳ – אֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם וֶאֱמוּנָה בַּצַּדִּיקִים, זֶה כְּבָר ״מֵכִין אֶת הַשֶּׁטַח״ שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ אַחַר־כָּךְ לַ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳, וַ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳ הַכַּוָּנָה עַל ׳צוּרַת הַחִנּוּךְ׳ שֶׁנּוֹתְנִים לָהֶם, שֶׁזֶּה מַגִּיעַ לִפְעָמִים לְכָל־מִינֵי דְּרָכִים שֶׁל תַּקִּיפוּת וְכוּ׳, **אִם מַכְנִיסִים בַּיְלָדִים אֱמוּנָה – לֹא צְרִיכִים אֶת זֶה...**

וְעַל־כֵּן, מְלַמְּדִים יְקָרִים, רָאוּ לְהַכְנִיס הַרְבֵּה בַּיְלָדִים ׳אֱמוּנָה׳ – אֱמוּנָה בַּה׳, אֱמוּנָה בְּצַדִּיקִים, וְגַם ״אֱמוּנָה בְּעַצְמָם״ – שֶׁיֵּדְעוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כֹּחַ לְהַצְלִיחַ בְּכָל עִנְיְנֵי הַחַיִּים שֶׁלָּהֶם.

כְּשֶׁזּוֹכִים לָזֶה – כָּל עֲבוֹדַת הַחִנּוּךְ הִיא כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי... לֹא צְרִיכִים לְהַגִּיעַ לַ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳!

לְהַעֲבִיר אֶת הַזְּמַן...

וּבְעִנְיַן הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁלָּכֶם, נְעוֹרֵר עַל נְקֻדָּה חֲשׁוּבָה מְאֹד: **כַּמָּה זֶה חָשׁוּב וְנָחוּץ לְכָל מְלַמֵּד שֶׁיָּכִין אֶת עַצְמוֹ לְקְרַאת יוֹם הַלִּמּוּדִים!** ׳הֲכָנַת הַשִּׁעוּר׳ הִיא כָּל־כָּךְ חֲשׁוּבָה **בְּלִמּוּד הַתַּלְמִידִים!** לֹא שֶׁהוּא מַגִּיעַ פִּתְאוֹם לַכִּתָּה לְלֹא שׂוּם הֲכָנָה וְהוּא מְנַסֶּה ׳לְהַעֲבִיר אֶת הַזְּמַן׳ כִּי הוּא עֲדַיִן לֹא מְאֹרְגָּן וְלֹא יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה עִם הַתַּלְמִידִים... זֶה כָּל־כָּךְ חָשׁוּב שֶׁהַמְלַמֵּד יַגִּיעַ כְּבָר מוּכָן עִם תָּכְנִית מְסֻדֶּרֶת מָה הוּא הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם עִם הַתַּלְמִידִים! **אִי־אֶפְשָׁר בִּכְלָל לְהַסְבִּיר אֶת חֲשִׁיבוּת וּמַעֲלַת הָעִנְיָן הַזֶּה!**

אַרְבַּע פְּעָמִים!

דִּבְרֵי־פֶלֶא אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה מ, א), שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָזַר **אַרְבַּע פְּעָמִים** עַל הַתּוֹרָה קֹדֶם שֶׁאָמְרָהּ לְיִשְׂרָאֵל; וְהַשְּׁאֵלָה יְדוּעָה: וְכִי שַׁיָּךְ בִּכְלָל לַחֲשֹׁב שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא צָרִיךְ לַחֲזֹר כַּמָּה פְּעָמִים קֹדֶם שֶׁאוֹמֵר אֶת הַתּוֹרָה?... **אֶלָּא זֶה כְּדֵי לְלַמֵּד אוֹתָנוּ, שֶׁמְּלַמֵּד צָרִיךְ**

לִהְיוֹת מוּכָן עִם הַחֹמֶר שֶׁרוֹצֶה לְהַעֲבִיר לַתַּלְמִידִים!

וְגַם דָּבָר זֶה יַצִּיל אוֹתוֹ אַחַר כָּךְ מֵ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳, כִּי אִם הוּא מֵכִין אֶת עַצְמוֹ תְּחִלָּה בְּסַבְלָנוּת, עוֹד לִפְנֵי שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, וְהוּא יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מָה הוּא אָמוּר לְהַכְנִיס בַּתַּלְמִידִים בְּאוֹתוֹ יוֹם, הַכֹּל כְּבָר יֵלֵךְ בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי וּבְלִי ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳...

עֲדַיִן רֵקוֹת...

וּדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַתַּלְמִידִים מַרְגִּישִׁים וּמְבִינִים הֵיטֵב הַאִם הַמְּלַמֵּד הִגִּיעַ מוּכָן אֶל הַכִּתָּה... הֲרֵי הֵם מַגִּיעִים כְּבָר מִתְּחִלַּת הַשָּׁנָה עִם חוֹבְרוֹת־לִמְיָדָה, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה שֶׁחוֹלֵף כְּבָר חֲצִי מִתְּקוּפַת הַלִּמּוּדִים, וְהַחוֹבְרוֹת עֲדַיִן רֵקוֹת... וְהַהוֹרִים מִתְפַּלְאִים וְלֹא מְבִינִים לָמָּה הַחוֹבְרוֹת לֹא מְלֵאוֹת - מַה קוֹרֶה כָּאן?...

וּמַה בֶּאֱמֶת הַסִּבָּה לְזֶה? שֶׁהַמְּלַמֵּד עוֹשֶׂה אֶת הָעִנְיָנִים שֶׁלּוֹ... **אֲבָל יֵשׁ סְפָרִים כְּבָר מוּכָנִים!** וְהֵם בָּאִים לְעֶזֶר וְסִיּוּעַ לְהַעֲבִיר לַתַּלְמִידִים אֶת מַה שֶּׁצְּרִיכִים עַכְשָׁו לִלְמֹד... **וּצְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּזֶה! מְלַמֵּד צָרִיךְ לָדַעַת: זֶה מַה שֶּׁאֲנִי צָרִיךְ לְלַמֵּד הַיּוֹם!**

כַּמּוּבָן, תָּמִיד יֶשְׁנָם דְּבָרִים חֲדָשִׁים שֶׁהַמְּלַמֵּד מוֹסִיף בְּמַהֲלַךְ הַשִּׁיעוּר, אֲבָל עִקַּר עִנְיְנֵי הַשִּׁעוּר שֶׁמּוֹסְרִים לַתַּלְמִידִים - צְרִיכִים לְהָכִין לִפְנֵי־כֵן; **זֶה כָּל־כָּךְ חָשׁוּב שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל מוּכָן מִקֹּדֶם!**

הַמְּנַהֵל מוּכָן לַעֲזוֹר!

בָּרוּךְ ה׳ זָכִינוּ לִמְנַהֵל מֻיְחָד וְחָשׁוּב, שֶׁיֵּשׁ לוֹ הֲמוֹן נְסָיוֹן בָּזֶה, וְהוּא מוּכָן לַעֲזוֹר לְכָל מְלַמֵּד עִם בָּעְיָן הַזֶּה - אֵיךְ לְהָכִין אֶת הַלִּמּוּד, בְּאֵיזוֹ צוּרָה לַעֲשׂוֹת זֹאת, וּמַה בְּדִיּוּק צְרִיכִין לְהַשְׁקִיעַ; הוּא מַמָּשׁ מוּכָן לַעֲזוֹר, **וּכְדַאי לָכֶם לְנַצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת הַזֹּאת!** לֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ - ׳הֲרֵי אֲנִי בְּעַצְמִי מְלַמֵּד, וְכִי אֲנִי צָרִיךְ שֶׁיְּלַמְּדוּ אוֹתִי?... אֲנִי צָרִיךְ לְהַרְאוֹת שֶׁאֲנִי הֲכִי מְקֻצוֹעִי׳... אַל תַּחְשְׁבוּ כָּכָה! **אַדְרַבָּה, זוֹהִי כָּל הַשִּׂמְחָה שֶׁל הַמְּנַהֵל! תָּבוֹאוּ וְתִתְיַעֲצוּ אִתּוֹ! כְּבָר יֵשׁ לוֹ נְסָיוֹן שֶׁל הַרְבֵּה שָׁנִים, וְהוּא יָכוֹל מְאֹד לַעֲזֹר בָּזֶה!**

מַצִּיל אוֹתוֹ...

וְהַכֹּל נִכְלָל בְּתוֹךְ הַלִּמּוּד הַזֶּה - הַתִּקּוּן שֶׁל ״קְצַר רוּחַ״! כִּי מְלַמֵּד שֶׁמַּגִּיעַ לַכִּתָּה, וְהַחֹמֶר לֹא מוּכָן לוֹ כְּבָר מִלְּפָנֵי־כֵן (שֶׁכָּתוּב לוֹ עַל פֶּתֶק וְכַדּוֹמֶה) - הוּא בְּ״קְצַר רוּחַ״... הוּא רַק מְחַפֵּשׂ אֵיךְ לְמַלְאוֹת אֶת הַזְּמַן עַד שֶׁתַּגִּיעַ הַהַפְסָקָה...

אֲבָל אִם הַמְּלַמֵּד מַגִּיעַ מוּכָן אֶל הַכִּתָּה - כְּבָר יֵשׁ לוֹ ׳אֲרִיכוּת־אַפַּיִם׳... יֵשׁ לוֹ סַבְלָנוּת, וְהוּא יוֹדֵעַ אֵיזֶה חֹמֶר הוּא צָרִיךְ לְהַעֲבִיר לַתַּלְמִידִים, וּבְקִי בְּתֹכֶן הַשִּׁעוּר שֶׁעוֹמֵד לִמְסֹר, וְזֶה מַצִּיל מֵ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳... הוּא יָכוֹל לְהַעֲבִיר אֶת הַשִּׁעוּר בְּיִשּׁוּב הַדַּעַת וּבְשִׂמְחָה!

לְהוֹדִיעַ!

וְנַחְתּוֹם עִם מַה שֶּׁהִתְחַלְנוּ: כַּמָּה חָשׁוּב לְהַכְנִיס אֱמוּנָה בַּיְלָדִים! ׳לִזְרֹק׳ לָהֶם תָּמִיד דִּבּוּרִים שֶׁל אֱמוּנָה ׳פֹּה וְשָׁם׳! לְחַזֵּק אוֹתָם מַהִי הַמַּעֲלֶה לְהַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּלְהַאֲמִין בְּצַדִּיקִים, וְגַם: לְהַכְנִיס בָּהֶם ״אֱמוּן״ בְּעַצְמָם - שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם ׳בִּטָּחוֹן עַצְמִי׳!

וְאִם מַכְנִיסִים בְּיֶלֶד ׳אֱמוּן עַצְמִי׳ - מַצִּילִים אוֹתוֹ מֵהַרְבֵּה ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳ בְּהֶמְשֵׁךְ הַחַיִּים... אִם הַיֶּלֶד מְקַבֵּל אֶת הַמֶּסֶר הַזֶּה מֵעוֹדוֹ קָטָן - ׳אֲנִי כֵּן חָשׁוּב! הַמְּלַמֵּד אָמַר לִי שֶׁאֲנִי יָכוֹל לִהְיוֹת הַצַּדִּיק וְהַתַּלְמִיד חָכָם הֲכִי גָּדוֹל!׳... - הוּא לֹא שׁוֹכֵחַ אֶת זֶה!

וְאָכֵן, גַּם זִלְזוּלִים וְהַשְׁפָּלוֹת עוֹשִׂים רֹשֶׁם לֹא טוֹב בַּיֶּלֶד, וְהוּא לֹא שׁוֹכֵחַ מִזֶּה כָּל כָּךְ מַהֵר... **אֲבָל מִלָּה טוֹבָה נֶחְקֶקֶת בְּיֶלֶד!**

צַדִּיקִים פֵּרְשׁוּ אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קמה, יב): **״לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו״** - שֶׁצְּרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְבֶן אָדָם [וּבִפְרָט לִילָדִים] אֶת הַכֹּחוֹת שֶׁלּוֹ! **אִם מַעֲבִירִים לְיֶלֶד אֶת הַמֶּסֶר הַזֶּה - זֶה יִשָּׁאֵר אִצְלוֹ כָּל הַחַיִּים!**

עַל כֵּן מְלַמְּדִים וּמְחַנְּכִים יְקָרִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶם הַצְלָחָה גְּדוֹלָה, יִהְיֶה שָׂבוּעַ מָצְלָח בְּכָל הָעִנְיָנִים בְּעֶזְרַת ה׳, נִזְכֶּה שֶׁכָּל אֶחָד יְחַזֵּק אֶת הַתַּלְמִידִים שֶׁלּוֹ וְלִרְווֹת מֵהֶם נַחַת דְּקֻדְשָׁה, וְאַתֶּם תִּזְכּוּ לְשֶׁפַע קֹדֶשׁ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְלֹא יֶחְסַר לָכֶם כְּלוּם, וּבְעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ נִזְכֶּה עִם הַיְלָדִים הָאֵלּוּ בְּקָרוֹב לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ!

שִׂיחָה לְמְחַנְּכוֹת יוֹם א׳ פָּרָשַׁת וָאֵרָא תשפ״ו

כְּלִי שֶׁל אֱמוּנָה

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְעוֹד שָׁבוּעַ בְּחִנּוּךְ בְּנוֹתֵינוּ הַיְקָרוֹת וְהַצַּדִּיקוֹת; אֵיזוֹ זְכוּת יֵשׁ לָכֶן, מְחַנְּכוֹת חֲשׁוּבוֹת, שֶׁאַתֶּן יְכוֹלוֹת לְהַכְנִיס בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת שִׂמְחַת הַחַיִּים, אַהֲבַת הַשֵּׁם וְיִרְאַת שָׁמַיִם!

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ יֵשׁ נְקֻדָּה מְאֹד מְאֹד מְאִירָה וַחֲשׁוּבָה שֶׁרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ הֵאִיר לָנוּ עַל מִילוֹת הַפָּסוּק: ״וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה״ – לֹא קִבְּלוּ אֶת הַדִּבּוּרִים שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ ״מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה״; מַסְבִּיר רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ: מִי שֶׁזּוֹכֶה לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, הוּא לֹא צָרִיךְ לַעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת. כָּל הַקֹּשִׁי שֶׁיֵּשׁ בָּעֲבוֹדָה – עֲבוֹדָה עִם עַצְמוֹ, עֲבוֹדָה עִם אֲחֵרִים, עֲבוֹדָה בַּבַּיִת, בַּשָּׁלוֹם־בַּיִת, עֲבוֹדָה עִם חִנּוּךְ, כָּל הַקֹּשִׁי מַגִּיעַ כִּי יֵשׁ ״קֹצֶר רוּחַ״!

מַהוּ ״קֹצֶר רוּחַ״? אוֹמֵר רַבֵּנוּ: ׳קֹצֶר רוּחַ׳ זֶה חִסָּרוֹן בֶּאֱמוּנָה; כְּלוֹמַר: הָאֱמוּנָה לֹא בִּשְׁלֵמוּת. מַסְבִּיר רַבֵּנוּ: הָ׳רוּחַ חַיִּים׳ מַגִּיעַ מֵאֱמוּנָה, וְאִם יֵשׁ ׳קֹצֶר רוּחַ׳ מַגִּיעַ אַחַר כָּךְ ׳עֲבוֹדָה קָשָׁה׳...

מַה יּוֹצֵא מִזֶּה, מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת? אִם מַכְנִיסִים אֱמוּנָה בְּתוֹכֵנוּ, וּמַכְנִיסִים אֱמוּנָה בִּבְנוֹתֵינוּ, וְכֵן בְּכָל יְלָדֵינוּ – זֶה מַצִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳! כִּי אֱמוּנָה זֶה דָּבָר שֶׁכּוֹלֵל אֶת הַכֹּל, וּכְשֶׁמַּכְנִיסִים אֱמוּנָה בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל – בָּנִים וּבָנוֹת – זֶה כְּבָר כִּמְעַט כָּל הָעֲבוֹדָה... כִּי אַחַר כָּךְ, כָּל מַה שֶּׁתַּגִּידוּ וּתְחַנְּכוּ וְתַכְנִיסוּ בַּבָּנוֹת זֶה כְּבָר יַעֲשֶׂה אֶת הַפְּעֻלָּה מֵעַצְמוֹ... לָמָּה? כִּי כְּבָר יֵשׁ לוֹ אֶת הַכְּלִי שֶׁל אֱמוּנָה!

אֵיךְ מְדַבְּרִים לְמוֹרָה!

וְעַל־כֵּן, זוֹ הַמְּשִׁימָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁלָּכֶן, לְהַכְנִיס הַרְבֵּה אֱמוּנָה בַּבָּנוֹת – אֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם, אֱמוּנָה בְּצַדִּיקִים, וְכֵן: אֱמוּנָה בְּעַצְמָן! לָתֵת לְכָל תַּלְמִידָה ׳בִּטָּחוֹן עַצְמִי׳ – שֶׁיֵּשׁ לָהּ כֹּחוֹת, וְהִיא יְכוֹלָה לִהְיוֹת הֲכִי מַשְׁלֶמֶת, הֲכִי צַדִּיקָה, הֲכִי בַּעֲלַת ׳דֶּרֶךְ־אֶרֶץ׳!

וּנְקֻדָּה זוֹ שֶׁל ׳דֶּרֶךְ־אֶרֶץ׳, כַּמָּה צְרִיכִים לְהַכְנִיס בַּבָּנוֹת! מֻכְרָחִים לְדַבֵּר אִתָּן הַמּוֹן מִ׳דֶּרֶךְ־אֶרֶץ׳!

לִפְעָמִים מוֹרָה חוֹשֶׁבֶת: ׳אֵיךְ אֲנִי יְכוֹלָה לְחַנֵּךְ אֶת הַבָּנוֹת שֶׁיְּדַבְּרוּ אֵלַי עִם דֶּרֶךְ־אֶרֶץ? אוּלַי בֶּאֱמֶת אֲנִי לֹא כָּל־כָּךְ שָׁוָה וְלָכֵן הֵן לֹא מְדַבְּרוֹת אֵלַי בְּדֶרֶךְ־אֶרֶץ׳... **אֵין דָּבָר כָּזֶה! מוֹרָה צְרִיכָה לְדַבֵּר מִזֶּה יוֹם־יוֹם – ״אֵיךְ סַגְנוֹן הַדִּבּוּר שֶׁל הַבָּנוֹת״! בַּת יִשְׂרָאֵל – וּבְפָרָט אֶצְלֵנוּ, בַּת מִ׳בְּנוֹת מוֹהֲרָא״שׁ׳ – צְרִיכָה לָדַעַת ׳סַגְנוֹן דִּבּוּר׳ – ״אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל מוֹרָה״!**

וְאַל תֹּאמַר הַמּוֹרָה: ׳לִי זֶה לֹא אִכְפַּת אֵיךְ מְדַבְּרוֹת אֵלַי׳... אֵין דָּבָר כָּזֶה! צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתָן לִפְנֵי־כֵן – וְלֹא לְחַכּוֹת שֶׁיִּקְרֶה כָּזֶה מִקֶּרֶה... יִלְדָּה אוֹמֶרֶת: ׳אֲנִי קוֹרֵאת לַמִּשְׁטָרָה׳... זֶה נִשְׁמַע כְּמוֹ צְחוֹק, אֲבָל זֶה לֹא צְחוֹק בִּכְלָל! אֵיךְ בַּת־יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר כָּכָה לְמוֹרָה?!...

וְאָכֵן, מִן הַסְּתָם הִיא לֹא קִבְּלָה בַּבַּיִת אֵיךְ מְדַבְּרִים, וְהִיא לֹא יוֹדַעַת אֵיךְ לְדַבֵּר בַּעֲדִינוּת, וְלָכֵן הַחוֹב מוּטָל עַל הַמּוֹרָה – לְלַמֵּד אוֹתָהּ! וְאִם בֶּאֱמֶת קוֹרֶה כָּזֶה דָּבָר – צְרִיכִים לָקַחַת אוֹתָהּ אֶל הַצַּד וּלְהַסְבִּיר לָהּ שֶׁאֵין דִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, וּבִכְלָלִיּוּת – לְדַבֵּר עִם הַתַּלְמִידוֹת עַל ׳אֹפֶן הַדִּבּוּר׳!

זֶה עִנְיָן שֶׁל ׳דֶּרֶךְ־אֶרֶץ׳, שֶׁזֶּה מַגִּיעַ גַּם־כֵּן יַחַד עִם אֱמוּנָה; **אֲנַחְנוּ מְאַמְּנִים בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּבַצַּדִּיקִים, וְסִגְנוֹן הַדִּבּוּר שֶׁלָּנוּ צָרִיךְ לִהְיוֹת עִם עֲדִינוּת!**

אַ מְחַיֶּה צְנִיעוּת!

וּבְוַדַּאי הַתַּפְקִיד הַקָּדוֹשׁ שֶׁגַּם־כֵּן מַגִּיעַ עִם אֱמוּנָה הוּא לְהַכְנִיס צְנִיעוּת בִּבָּנוֹת יִשְׂרָאֵל – ״אַ מְחַיֶּה צְנִיעוּת״! וְזֶה כְּבָר מֵהַגִּיל הֲכִי קָטָן! **אִם אַתֶּן מַכְנִיסוֹת אֶת הַצְּנִיעוּת בַּבָּנוֹת הַקְּטַנּוֹת – זֶה כְּבָר יִהְיֶה אֶצְלָן אַחַר כָּךְ כְּטֶבַע שֵׁנִי בְּלִי שׁוּם שְׁאֵלוֹת...** אִם מְחַכִּים עַד שֶׁתִּהְיֶינָה גְּדוֹלוֹת – זֶה קָצַת מְאֻחָר... וְאָכֵן, אַף פַּעַם לֹא מְאֻחָר לְגַמְרֵי, אֲבָל זֶה כְּבָר בְּגֶדֶר ׳עֲבוֹדָה קָשָׁה׳, וַאֲנַחְנוּ הֲרֵי רוֹצִים לְהִנָּצֵל מֵ׳עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת׳, וְאֵיךְ? עַל יְדֵי שֶׁנִּנָּצֵל מִ׳קֹּצֶר רוּחַ׳ – שֶׁנִּנְרָכָה בֶּאֱמוּנָה, נְדַבֵּר לַבָּנוֹת דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, וְנַסְבִּיר לָהֶן מַה זוֹ צְנִיעוּת, וְכַמָּה אָכֵן ״אַ מְחַיֶּה צְנִיעוּת״!

וְכַמּוּבָן, בִּשְׁבִיל זֶה צְרִיכָה הַמְּחַנֶּכֶת לִהְיוֹת תָּמִיד ׳דְּגְמָא חַיָּה׳ לְכָל מַה שֶּׁהִיא מְדַבֶּרֶת, וְכָכָה יֵשׁ לַבָּנוֹת דְּמוּת לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ...

תִּלְבֹּשֶׁת

עוֹד נְקֻדָּה חֲשׁוּבָה: **מֻכְרָחִים לְהַקְפִּיד עַל תִּלְבֹּשֶׁת! זֶה הַתַּקָּנוֹן הֵן שֶׁל בֵּית הַסֵּפֶר הַיְסוֹדִי, וְהֵן שֶׁל**

הַסְּמִינָר; **אֵין דָּבָר כָּזֶה שֶׁפִּתְאֹם בַּת מַחְלִיטָה שֶׁהִיא לֹא מַגִּיעָה עִם תִּלְבֹּשֶׁת!** צְרִיכִים מִיָּד לְטַפֵּל בָּזֶה וְלִיצוֹר קֶשֶׁר עִם הַהוֹרִים, וְלִפְעָמִים צְרִיכִים גַּם לִקְרֹא לְאִמָּא - אֵיךְ הִיא יָצְאָה מֵהַבַּיִת בְּלִי תִּלְבֹּשֶׁת?! - זֶה הַתַּקָּנוֹן שֶׁקָּיִם כְּבָר הַרְבֵּה שָׁנִים, **וּצְרִיכִים לַעֲמֹד עַל זֶה חָזָק וְלֹא לְוַתֵּר!**

חוֹב קָדוֹשׁ!

וְאַף שֶׁאֲנַחְנוּ מַזְכִּירִים אֶת זֶה הַרְבֵּה, אֲבָל תָּמִיד כְּדַאי שׁוּב לְהִתְחַדֵּשׁ בָּזֶה: **חוֹב קָדוֹשׁ לָבוֹא בַּזְּמַן! בְּלִי אִחוּרִים! וְזֶה כּוֹלֵל אֶת כָּלָן - מִמְּטַפְּלוֹת הַקְּטַנְטַנִּים בַּמָּעוֹן, וְעַד הַכִּתּוֹת הֲכִי גְּבוֹהוֹת! אִחוּרִים זֶה דָּבָר בִּלְתִּי־אֶפְשָׁרִי!**

[וּבִפְרָט בַּמָּעוֹן, אִם הַמְּטַפְּלוֹת לֹא מַגִּיעוֹת בַּזְּמַן, מַה יַּעֲשׂוּ הָאֲמָהוֹת?... הֵן מְבִיאוֹת אֶת הַתִּינוֹקוֹת, וּמָה עוֹשִׂים?...].

וְאָכֵן, בָּרוּךְ ה' רָאִינוּ שִׁפּוּר גָּדוֹל בָּזֶה, אֲבָל תָּמִיד צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בִּדְבָרִים אֵלּוּ.

הוּא לֹא 'עַל קוֹצִים'...

וְכָל זֶה יַצִּיל אוֹתָנוּ מֵ'עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת', אֲנַחְנוּ נִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת הַ'קֹּצֶר רוּחַ'! מַה הַהֶפֶךְ מִ'קֹּצֶר רוּחַ'? 'אֲרִיכוּת רוּחַ' - 'אֲרִיכוּת אַפַּיִם'! וְרַבֵּנוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁזֶּה תָּלוּי בֶּאֱמוּנָה, **אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה - יֵשׁ לוֹ 'אֶרֶךְ־אַפַּיִם', יֵשׁ לוֹ סַבְלָנוּת...**

הוּא לֹא 'עַל קוֹצִים'... הוּא יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מַה עָלָיו לַעֲשׂוֹת!

וְאֶת זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַכְנִיס בַּבָּנוֹת, וְעַל יְדֵי שֶׁאֲנַחְנוּ נַכְנִיס אֶת זֶה בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת - נִזְכֶּה לִרְאוֹת רֹב נַחַת דְּקְדֻשָּׁה מֵהֶן, וְנִשְׂמַח כָּל־כָּךְ לִרְאוֹת שֶׁלֹּא לְחִנָּם הִשְׁקַעְנוּ בַּבָּנוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁלָּנוּ...

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָכֶן הַצְלָחָה גְּדוֹלָה בְּכָל מַה שֶּׁאַתֶּן עוֹשׂוֹת, וְנִזְכֶּה בֶּאֱמֶת לְנַחַת דְּקְדֻשָּׁה מִכֻּלָּן בְּעֶזְרַת ה', וַאֲנַחְנוּ נְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ **בְּקָרוֹב** עִם הַבָּנוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁלָּנוּ, שֶׁכֻּלָּם יַכִּירוּ "**כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ ה'**" (יְשַׁעְיָה סא, ט), וְנִזְכֶּה לִישׁוּעוֹת בְּכָל הָעִנְיָנִים!

עֲבָא שֶׁל כּוֹכָבִים!

מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א אָמַר: מַדּוּעַ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ אֶת הַפָּסוּק **"וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים"** דַּוְקָא עַל מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן וּמְחַנְכוֹת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל? כִּי **הַכּוֹכָבִים** הֵם "עֲבָא שֶׁלֵּם" שֶׁל הַלְּבָנָה, וְכֻלָּם מִסְתַּדְּרִים בְּיַחַד... וְזֶה הַלִּמּוּד לְמְחַנְּכִים וּמְחַנְּכוֹת: **עִקַּר הַהַצְלָחָה כְּשֶׁיֵּשׁ אַחְדוּת בֵּין הַצָּוֶת!**

וְכֵן מַכְנִיסִים בְּעַצְמָם הַיטֵב: **אֲנַחְנוּ כּוֹכָבִים שֶׁמְּאִירִים לַתַּלְמִידִים וּבוֹנִים אוֹתָם וּמַחְדִּירִים בָּהֶם אֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּצְנִיעוּת וְשִׂמְחָה!** נִמְצָא שֶׁבְּוַדַּאי הַמְּחַנְּכִים וְהַמְּחַנְּכוֹת נִמְשָׁלִים לְכוֹכָבִים הַמְּאִירִים בְּאוֹר נִפְלָא...